

Lesnictví

Právní předpisy

- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)
- zákon č. 289/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa
- zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin)
- prováděcí předpisy

Orgány státní správy lesů (§ 47 a násl., zákon o ČIŽP)

- obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- kraje – krajské úřady
- Ministerstvo zemědělství
- lesní stráž
- Vojenský lesní úřad, Ministerstvo obrany
-
- Česká inspekce životního prostředí

Účel a předmět lesního zákona (§ 1)

- stanovuje předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm →
- upravuje pravidla péče o les včetně jeho obnovy
- účelem je zachování lesa a všech jeho funkcí při trvale udržitelném hospodaření

Les (§ 2)

= lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa

lesní porosty - stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa

porost - základní jednotka prostorového rozdělení lesa identifikovatelná v terénu a zobrazená na lesnické mapě

Pozemky určené k plnění funkcí lesa- PUPFL (§ 3)

Pozitivní vymezení:

a) lesní pozemky = pozemky s lesními porosty a plochy, na nichž byly lesní porosty odstraněny za účelem obnovy, lesní průseky a nezpevněné lesní cesty, nejsou-li širší než 4 m, a pozemky, na nichž byly lesní porosty dočasně odstraněny na základě rozhodnutí orgánu státní správy lesů

b) jiné pozemky = zpevněné lesní cesty, drobné vodní plochy, ostatní plochy, pozemky nad horní hranicí dřevinné vegetace (hole), s výjimkou pozemků zastavěných a jejich příjezdních komunikací, a lesní pastviny a políčka pro zvěř, pokud nejsou součástí zemědělského půdního fondu a jestliže s lesem souvisejí nebo slouží lesnímu hospodářství

Pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3)

Negativní vymezení:

školky a plantáže lesních dřevin založené na pozemcích, které nejsou určeny k plnění funkcí lesa, pokud orgán státní správy lesů na návrh vlastníka pozemku nerozhodne jinak

pozemek x parcela § 2 písm. a) a b) a § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)

Funkce lesa

-produkční (hospodářské)

-mimoprodukční (ekologické) – produkce kyslíku, rekreace, zachycování škodlivin, voda v krajině....

Kategorizace lesů (§ 6)

- a) ochranné - na mimořádně nepříznivých stanovištích
  - vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,
  - lesy v klečovém lesním vegetačním stupni

- b) zvláštního určení – které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se:
  - v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,
  - v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod
  - na území národních parků a národních přírodních rezervací
  - mohou ty, u kterých je zájem mimoprodukční nadřazen produkčnímu

Kategorizace lesů

c) hospodářské

- všechny ostatní

Lesy pod vlivem imisí

- napříč všemi kategoriemi

- zařazují se do čtyř pásem ohrožení - vyhláška č. 78/1996 Sb., o stanovení pásem ohrožení lesů pod vlivem imisí

Výkon vlastnických práv

§ 58 - Práva a povinnosti vlastníka lesa podle tohoto zákona má nájemce, popřípadě podnájemce lesa, pokud smlouva mezi vlastníkem a nájemcem nebo smlouva mezi nájemcem a podnájemcem výslovně nestanoví jinak. – *pachtýř, vypůjčitel*

Lesy ve vlastnictví státu

- jménem vlastníka vystupuje správce = Lesy ČR, s. p.
- zákaz nájmu a podnájmu za účelem hospodaření v lese

Ochrana lesa (§ 11 a násl.)

- při obecném užívání
- ochrana PUPFL
- při hospodaření
- před škodlivými činiteli

Obecné užívání (§ 19 a násl.)

Každý má právo:

- vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí x dočasné omezení nebo vyloučení vstupu do lesa
- sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest

Každý je povinen:

- les nepoškozovat
- nenarušovat lesní prostředí (zákazy § 20) a dbát pokynů vlastníka

Obecné užívání

Zákaz některých činností v lese - § 20

- výčet § 20 odst. 1 (písm. l) – o) se vztahují i na vlastníka)
- rozdělávání ohně – zákaz do 50 m od hranice lesa
- organizované nebo hromadné sportovní akce – ohlašovací povinnost

Ochrana PUPFL (§ 13 a násl.)

- účelné obhospodařování
- jiné využití zakázáno → výjimka, § 13 odst. 2 – kritéria

Omezení a odnětí pozemků (§ 15 a násl.)

omezení = stav, kdy na dotčených pozemcích nemohou být plněny některé funkce lesa v obvyklém rozsahu

odnětí = uvolnění těchto pozemků pro jiné využití.

- trvalé X dočasné
- k některým činnostem není rozhodnutí potřeba
- odnětí zpravidla podléhá poplatku (40 % obec, 60 % SFŽP)

Ochrana před škodlivými činiteli (§ 32)

škodlivý činitel = škodlivé organismy, nepříznivé povětrnostní vlivy, imise a fyzikální nebo chemické faktory, způsobující poškození lesa

a) Prevence (§ 32 odst. 1, 4, 5, 6 a 8)

- preventivní opatření, ochrana porostů před zvěří, zvyšování stability a odolnosti lesa, neohrožování susedů

b) Opatření při mimořádných okolnostech a vzniku nepředvídaných škod (§ 32 odst. 2 a 9)

- povinnost činit bezodkladná opatření k odstranění a pro zmírnění následků

- vyhláška č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže

Ochrana při hospodaření (§ 23 a násl.)

hospodaření = obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa

Nástroje:

- a) plánování
- b) regulace hospodaření
- c) odborný lesní hospodář
- d) lesní hospodářská evidence

Plánování (§ 23 a násl.)

Oblastní plány rozvoje lesů

- nástroj státní lesnické politiky
- stanovují rámcové zásady hospodaření pro přírodní lesní oblasti vymezené v příloze č. 1 vyhlášky č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Lesní hospodářské plány

- nástroj vlastníka lesa
- ustanovení závazná a doporučující
- povinně pro lesy nad 50 ha a státní lesy, ostatní dobrovolně

Plánování (§ 23 a násl.)

- LHP pořizuje vlastník, schvaluje orgán státní správy lesů

Lesní hospodářské osnovy

- pro zjištění stavu lesa a pro výkon státní správy
- pro lesy do 50 ha ve vlastnictví FO a PO, pokud nemají LHP
- pořizuje stát, pro vlastníka závazné, jestliže převezme protokolem

Plány a osnovy mohou zpracovávat pouze právnické nebo fyzické osoby, které mají k této činnosti licenci udělenou Ministerstvem zemědělství.

Regulace hospodaření (§ 29 a násl.)

Obnova a výchova lesních porostů (§ 29 a § 31)

- vhodné dřeviny (z odpovídajících lesních oblastí)
- včas a soustavně → zvyšování odolnosti, zlepšování plnění funkcí lesa

Těžba (§ 31, § 33 a § 34)

- a) nahodilá - přednostně
  - b) předmýtní/mýtní úmyslná – stanoveny parametry (LHP, LHO, zákon)
  - c) mimořádná – podmíněna rozhodnutím orgánu státní správy lesů
- těžba bez LHO nebo LHP jen souhlasem odborného lesního hospodáře

Regulace hospodaření (§ 29 a násl.)

Meliorace a hrazení bystřin (§ 35)

= biologická a technická opatření zaměřená na ochranu půdy a péči o vodohospodářské poměry - povinností vlastníka lesa

- je-li z rozhodnutí orgánu státní správy lesů ve veřejném zájmu → hradí stát

- vlastník pozemku je povinen strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k přípravě, budování a údržbě zařízení meliorací a hrazení bystřin v lesích a podílet se na realizaci nebo úhradě (financování) prací podle míry prospěchu, který má z jejich provedení

Odborný lesní hospodář (§ 37)

- zabezpečuje vlastníku lesa odbornou úroveň hospodaření v lese
- fyzická osoba nebo právnická osoba, která má k této činnosti licenci udělenou orgánem státní správy lesů (§ 41 - § 45)
- pro lesy s LHP povinně, ostatní dobrovolně
- pokud si vlastník nevybere v lesích LHO, vykonává funkci OLH
právnická osoba, která v určeném území vykonává právo hospodaření ve státních lesích

Lesní hospodářská evidence (§ 40)

- vlastník lesa je povinen vést lesní hospodářskou evidenci o plnění závazných ustanovení plánu a evidenci o provedené obnově lesa v jednotlivých porostech → 1x ročně odevzdává OSSL
- podrobnosti neupraveny žádným právním předpisem

Lesní stráž (§ 38)

- zajišťuje ochrannou službu v lesích při obecném užívání
- jmenována na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu správního orgánu
- povinnosti: prokázat se průkazem, nosit odznak, oznamovací povinnost, dohlížet na dodržování povinností spojených s obecným užíváním lesů
- oprávnění: zjišťovat totožnost, projednat příkazem na místě přestupky, předvést bezodkladně policejnímu orgánu osobu, kterou přistihne při přestupku, nelze-li jinak zjistit její totožnost, požadovat požadovat pomoc nebo součinnost orgánů PČR, obecní policie

Odpovědnost (§ 51, § 53 a násl.)

- opatření:
  - k odstranění zjištěných nedostatků
  - ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí
- rozhodnutí o omezení nebo zastavení výroby nebo jiné činnosti v lese až do doby odstranění nedostatků nebo jejich příčin (v případě hrozících škod)
- přestupky

Obchod s reprodukčním materiálem lesních dřevin

- zákon č. 149/2003 Sb., zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin →
- zásady ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin a podmínky, za nichž lze uvádět do oběhu reprodukční materiál lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určený k obnově lesa a k zalesňování a pro udržování a zvyšování biologické různorodosti lesa včetně genetické různorodosti stromů a pro trvale udržitelné hospodaření v lesích
- reprodukční materiál: semenný materiál, části rostlin, sadební materiál